

BARCS és VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Megjelenik hetenkint egyszer:
vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó
Skribanek Géza.

Egész évre 8 kor. félévre 4 kor. negyedévre 2 kor.
Nyilttér sora 40 fillér
Hirdetések nagyság szerint

Elmélkedések az új parlamentről.

Magyarország törvényhozó testülete új palotájába költözött, olyan palotába, melynek nincsen párja sehol e világon. A mi képviselőházunk az, amely a jövőben ott fog dönteni az ország sorsa felett, a mi filléreinkeiből emelték azt a dicső szép hajlékát az alkotmánynak és szabadságnak, a mi vérünk fog hullani a jövőben is azért a hazáért; engedjék meg tehát, hogy mi is felszólaljunk az országos nagy esemény alkalmából, midőn új hajlékába költözik a törvényhozás.

Méltó lesz a nagy feladatokhoz, melyeket a törvényhozásnak meg kell oldania, büszke fény és ragyogás árad az új országház hatalmas falairól s akiket ide küld a nép bizalma, azok vigyének melegséget és derűt e büszke, hideg házba, mely imponáló méreteivel szinte nyomasztólag hat. A Sándor utcai képviselőház, melyben modern alkotmányunk bölcsője ringott s izmos ifjúvá serdült, barátságos kis fészkek volt, a sok nagy esemény ami történt benne, meg van örökítve a magyar történetben kiirt-hatatlanul. Az új ház mintha csak

az örökkévalóság számára lenne teremtvé, vajha a törvényhozási alkotások is, melyeknek színhe-lye lesz, a nép üdvére valók és maradandók lennének.

Kápráztató fényével és nagyszerűségével szinte megdöbbentő épület, annál is inkább, mert hiszen kicsiny nemzet vagyunk, melylyel századokon át mostoha bánt a sors, s mely nem szokta meg közintézményeinkben a kolosszális arányokat. De a zavarodottság csak rövid ideig tart, mihamar megszokjuk az imponáns palotát és kritizáló elmével fogjuk vizsgálni, hogy akiknek számára emeltük ez új nagy csarnokát a törvényhozásnak, buzgólkodnak-e új és nagy dolgok alkotásában. — Nincsen parlament Európában, melyre annyi súlyos-nagy kötelesség teljesítése várna, mint a mienkre; mert hiszen nemcsak, hogy lépést kell tartanunk a művelt nyugat nemzetével, de évszázados mulasztásokat kell pótolnunk.

A nagyszerű törvényháznak alapja erős és becsületes. Erős és becsületes a magyar föld egyszerű fia, aki ebben a hazában él, ez az igazi fundamentuma az igazi parlamentnek. A nép, mely

ide küldi a kiválasztottakat, hogy vezessék és gyarapítsák az országot, elvárja, hogy megbizottai méltóak legyenek a nagy remek palotához, melyet csak megerősítő áldozatokkal tudott megte-remteni.

Az új ház egyuttal a magyar ipar és művészet diadalát jelenti imponáló külseje, szolid építkezése, remek berendezése, minden magyar elme és magyar kéz műve. Az új országházzal megmutattuk a világnak, hogy tudunk imponáns alkotásokat létesíteni s nincs mit szégyelnünk a külföld előtt. Igen történetek hibák is óriási közmunkáknál, de régi igazság, hogy nagy alkotások nem lehetnek hiba nélkül valók, mert véges és gyarló az ember.

Büszkén tekinthet minden magyar ember, aki a fővárosba rándul a magyar törvényhozás új palotájára, melyben úgy a felső, mint az alsóház együttesen harmonikus elhelyezést nyert. Együtt kell itt dolgoznia e haza javára a népküldötteinek és a született törvényhozóknak s hogy együtt dolgozzanak és munkájuk valóban a haza javára válják: adja a magyarok Istene!

T Á R C Z A.

DAL.

*Kék nefelejts, fehér rózsavirág —
Bús emlékül hagyta itt egy leányka. . .
Ezeket is hideg szellő,
Őszi szellő hervasztja,
Hulló szirmuk, hervadásuk
Szívem sebét szakgatja . . .*

*Kék nefelejts, fehér rózsavirág,
Ne hagyjátok a szívemet magára!
Ti tudjátok csitítani
Csak az árva lelkeket,
Fájdalmával egyedül ha
El-el bolyong köztetek.*

Somogyi Géza.

Anyja lánya.

Öreg ember vagyok. Én már leszámoltam az étellel — így kezdé beszédét az agg. Leánya ott ült ágya mellett s figyelemmel kísérte minden mozdulatát.

— Kivántad és én elmondom úgy, a mint történt. Megvallom az igazat. Nem teszek hozzá semmit, el sem veszek belőle . . . miért is tenném. . .

Végig simitá homlokát kezével, aztán kis gondolkodás után folytatta:

— Szegény emberek voltunk, földhöz ragadt szegények. Két kezünkkel kerestük meg a mindennapi kenyeret s bizony nagyon sokszor megsózták azt verajtékeseppjeink. . . De mi azért nem zúgolódtunk Isten ellen.

Szerettük egymást, vagy legalább azt hittük, boldogok voltunk, a mint szegény emberek boldogok lehetnek.

Anyád szép volt, nagyon szép fiatal korában s nekem ő volt egyedüli vigasztalóm . . .

Most egyszerre olkomorult az agg és zokogni kezdett, szemeiből könnyek gördültek alá.

— Egyszer künn voltam a mezőn, anyád otthon maradt.

Fáradtan, kimerülten tértem haza napuyugtakor s ekkor . . . ekkor . . .

A zokogás erőt vett rajta s elfojtá

szavait. Kis idő múlva magához tért és folytatta.

— A kis szobát üresen találtam Minden ajtó tárva nyitva volt. Feleségem nem volt otthon. Később tudtam meg, hogy hová ment. Későn volt minden. Elcsábította őt a pénz, a csengő aranyak. Itt hagyta szegény lakását, alacsony sor-sából felemelkedett magasabbra . . . magasra, hogy annál nagyobb legyen — a bukása. Elutazott külföldre a földes urral.

A szegény embert elragadta az indulat, göresösen szoritotta az ökleit. A leány figyelemmel kísérte minden tettét s nem mert szólani . . . ki tudja miért. Az agg ismét visszatért nyugodt állapotába. Halkan nyugodtan kezdé ismét:

— Aztán egyedül maradtam, teljesen egyedül. Akkor lett csak igazán keserű az a kenyér, a melyre izzadságom cseppjei hullottak. Szomorú lett ez az élet; komorak, sötétek napjaim. Jöttek perezek, mikor zokogásban törtém ki s kinomban hajamat téptem, míg mikor reményem is elveszett. . . Azt hittem, leg-

Hirek.

— **Eljegyzés.** A belesa pusztai igazgató Reich Emil, a ki Baresnak kedvelt uri embere, eljegyezte Khon Albert d. miholjaci lakos szeretetreméltó Jenny leányát. Midőn szívből üdvözljük Reich igazgató urat egyszersmind mély sajnálatunkat kell kifejezni, hogy Reich Emil urat, aki közéletünkben oly tevékeny részt vett, elveszítjük.

— **Budapesttől — Londonig** ezime annak az érdekes, vonzóan megírt utleírásnak, melyet Banovszky Gyula, a baresi m. kir. dohánybeváltó-hivatal közszeret- és tiszteletben álló főnöke s lapunk kitűnő munkatársa írt és adott ki. T. olvasóink bizonytalanságukkal már lapunk útján az évekkel ezelőtt folytatólagosan közölt érdekes utleírásról s ezt most szorgalmasan összegyűjtve, elhatározta, hogy csupán nemes czéliből, áldozat árán is (mert a csinosan kiállított, terjedelmes könyvecske a csekély 80 fillérrel nincs megfizetve) könyv alakban kinyomatja, hasznos, tanulságos olvasmányul különösen a középiskolai tanuló ifjúság részére. A könyvek a napokban kerültek ki a baresi könyvnyomdából, reméljük, hogy azok ép oly gyorsan fognak el, mint pár hónappal ezelőtt kiadott szakkönyvecskei. A könyvet, melynek ára csak 80 fillér, melegen ajánljuk lapunk t. olvasóinak szives figyelmébe. Ha kezébe veszi s elolvassa, szép, s érdekes dolgokat beszél azokról a nemzetekről, kiknek dicső multjáról sok emlék áll fenn a világvárosokban; azokról a nemzetekről, melyeknek a sors vezető szerepet adott a világsorsa intézésében. A könyv megrendelhető Bareson a szerzőnél: Banovszky Gyula a baresi dohánybeváltó-hivatal főnökénél, vagy lapunk kiadóhivatalában.

— **Építkezések.** Községünket mélyen érdekli két építkezés serény haladásáról számolunk be. A sertéshizlaló-telep fele már elkészült, a második fél bekezdett munkáját nagyon késlelteti a bő esőzés, — a mely a csépeletlen gabonában is nagy károkat tett, — de remélhetőleg ide-

jobb nekem a föld alatt. Ott nem lesznek emlékeim; nem kell küzdenem s a bánat nem kísér el oda senkit. Ekkor voltam igazán szegény . . .

— Még egyszer láttam őt. — Ott ültem künn a ház előtt a padon. Este volt. A nap lement és én pihenni tértem. Egyszer csak megzörrent a ház mellett a bokor. Hirtelen arra néztem. Egy koldus-asszonyt láttam közeledni. Teste rongyokba volt burkolva, tagjai oly véznák, soványak voltak, arca halvány, beesett, karján eseesemőt tartott s szorongatta kiaszott kebléhez . . . Én feléje közeledtem, aztán . . . a keblére borultam. Mit is tehettem volna mást? Elűztem volna őt az ajtótól? Megvettem volna? Hisz olyan gyöngye volt. Boesánatot kért; megboesátottam neki! . . . Epen jókor mert nemsokára meghalt. — Tiszteld emléket. Anyád volt. Ez volt szomorú története. Ezzel tartoztam neked.

Mintegy megvigasztalódva nézett leányára az öreg; köhögni kezdett, a sok

jében el fog készülni és Bares egy valószínű kereskedelmi emporium birtokában lesz.

Nem kevésbé fontos az új hid építés, hol az alapozási munkák közelednek a befejezéshez, most az ötödik Caisson is kész és rendeltetési helyére a lebontott slavoniai híd helyére lesz sülyesztve, mely lebontás miatt, a hid provisoriusan meg lett hosszabbítva. A hid felől azon valószínű hír kering, hogy a kormány azon vámat nem szedet, mert hasonló fontosságú újabb épített hidakon mindenütt vámentes a közlekedés. Minden esetre üdvös volna, ha erre nézve mint közös actió úgy a Dráván innen, mint túl a kormányhoz felirat intézhetnék. A Dráván túl levő urasági vám megváltása, illetőleg szabaddá tétele már csak napok kérdése. Ezen úgyszólván fontosságánál fogva Baresra életbevágó hírre alkalmasan visszatérünk.

— **Szüreti multság.** A baresi Iparos Olvasókör multsága iránt a közönség minden rétegében osztatlan érdeklődés mutatkozik. Ha az idő kedvez, a siker olyan fényes lesz, amilyenre még nem igen volt példa Bareson. A rendezőség mindent elkövet, hogy kedélyesség dolgában ne maradjon fenn semmi kívánnivaló. A meghívó szövegéből tévedésből kimaradt, hogy a multságon a „Baresi Dalárda” is közre működik. Helyénvalónak tartjuk ezt főlemlíteni, mert dalárdistáink minden föllépésükkel szinte elismerést arattak, s az eddigi siker után bizonyosra vesszük, hogy a mostani szereplésük is igazi élvezetet nyújt a közönségnek. A világposta győztesének szánt három jutalomtárgyat már megvásárolták Nagyon csinos izléses dolgok. — Pompás lesz a disztés; hogy pedig a kiszolgálás a legkényesebb igényeket is kielégíti, arról Nemsics jóhírre kezeskedik.

— **Dráva szabályozás.** A Moszlovinaig tervezett szabályozás munkálatait valószínűleg meghosszabbítani fogják, erre vallanak az újabb ott eszközölt felmérések, felvételek. A drávaszabályozás általában csak igen lassan halad, miután vasuti hálózatunk a sok haszontalan vicinálissal már meg van, ideje volna a Hye-

beszéd egészen elgyöngítette. Majd hirtelen a leányra pillantott.

— Miért sírsz?

— Nagyon fáj atyám!

— Ne sírj. Anyád volt; elesábitotta a pénz . . .

— Atyám!

Az agg megragadta a leány kezét. Szemébe nézett. — Tudod-e mitől kell tartózkodnod? Anyád sorsát el ne feledd soha . . .

— Nem atyám . . .

— A gazdag urfiaktól távol tartod magad. Ők pénzt adnak csak neked, de tőled elrabolják azt a kincset, mit pénzért visszaváltanod nem lehet, elrabolják a becsületedet.

Az agg gyengülni kezdett, feje egészen lehanyatlott párnáira.

Egy ifjut láttam sétálni erre, mindennap erre jó. Gazdag ember fia, ne higgy neki,

— Atyám! zokogásban tört ki a leány . . .

ronimy víziuti tervezetét kellő figyelembe részesíteni, mert az ép oly nagy fontosság mellett itt esik a vasutak drága pályafentartási terhe. Kapcsolatban ezzel megemlítjük, hogy Schamburg Lippe uralkodó hercegének verőcei látogatása alkalmával Balogh műszaki tanácsos és Ljubkovics kir. mérnök urak, mint a felső drávaszabályozás vezetői érdemrenddel kitüntetve lettek.

— **Tanító gyűlés.** A nagyatád-baresi egyesült járásköri tanító egyesület e hó 30-án d. e. 10 órakor Nagyatádon tartja őszi rendes közgyűlését. Tárgyak: 1. Elnöki megnyitó. 2. Gyakorlati tanítás. 3. Az ifjusági egyesületekről, előadó Szaloky Dániel. 4. A phonomikai módszer gyakorlatilag bemutatja Karbuecky László. 5. Pénztár vizsgálat. 6. Indítványok.

— **A Dráva által elszakított földterület.** A szeszélyes Dráva folyó folyásában gyakori irányváltoztatásával évek óta fosztogatja a babócsai közbirtokosság drávamenti birtokát. Az elszakított terület, mely már a Dráva horvátországi részén áll, 154 hold és 355 □ öl nagyságú, melyet évek óta Götz Károly pitamacsai kereskedő élvez. A babócsai közbirtokosság nem tűrvén tovább, hogy birtoka idegen kézen legyen, illetékes uton a visszaszerzésre megtette a hivatalos lépéseket. E hó 13-án délelőtt volt ez ügyben a helyszíni szemle, melyen jelen volt a törvényszék részéről Galamb Zoltán törvényszéki bíró, Vámos Ignác kaposvári és Horváth István pécsi államépítész mérnökszakértőkkel, továbbá mint felperes babócsai közbirtokosság s mint alperes Götz Károly horvátországi kereskedő, előbbi dr. Grünbaum Náthán, utóbbi pedig Persics András képviseltető ügyvédekkel és végül a helyviszonyokat ismerő birtokszakértőkül jelen volt Prinke Sándor földbérlet s vele mintegy nyolczan Babócsa vagyonsabb földmivelői közül. A vizsgálat azonban ez nap eredményre nem vezetett, mert hiányzott a kérdéses területnek horvátország felőli határ-térképe, mely Pitamacs és Szeszveta községeket érinti. Kilitásba helyeztetett azonban, hogy a térkép beszerzése után, lehetőleg meg a tél beállta előtt újra fog az ügy tárgyal-

— Igen, csak nevezd atyádnak! én neveltelek fel, én tartottalak karjaim között kis korodban. Nevezd atyádnak!

Elhallgattak, az agg homlokán verejték cseppek gyöngyöztek; remogett. Erőlködve ejté ki szavait.

— A gazdagoknak ne higgy! . . . Inkább koldust szeress, mint gazdagot! Utáld a pénzt . . .

Még sokat akart mondani. Erőlködni látszott; a szó elhalt ajkain; szemei elhomályosultak.

A leány heves zokogásban tört ki: térdre borult az agg ágya mellett. Kezeit összetette s esdekelve nézett az aggra . . .

— Késő, atyám, ki tehet róla, ha szeretem!?

Az agg pedig már nem hallotta szavait lelke felszállt a mindenhatóhoz.

A leány pedig ott maradt es sirt, sirt keservesen.

Kiss.

tatni s a mint hisszük, valószínűleg Babócsa község közbirtokossága javára fog az ügy eldőlni.

— **Ne játszáll löfegyverrel.** A helyes magyar orthographia szerint ugy kelene mondani löfegyverrel, azonban a kár lövő, akár löfegyver az nem változtat az Ujgrácson történt eseményen. Timer András földműves e hó 11-én vasárnap délután csaknem agyonlőtte fiatal 19 éves általa imádott feleségét. Revolverével, melyet töltésnélkülinek képzelt játszadozva azt mondta, no most agyonlőlek az üres revolverrel és mikor ráfogja azt az aszszonyra a ravaszt is elesettentette, mire eldőrdült a végzetes lövés, melytől a szegény asszony menten összeesett, a lövés a térdhajlásban találta és jelenleg súlyosan sebesült állapotában orvosi gyógykezelés alatt áll. Noha ilyen és hasonló események ugyszólván napirenden vannak, az emberiség okulva, nem tud lemondani arról, hogy fegyverrel ne játszóék.

— **Különös jogeset.** Furesa perben kell legközelebb a bíróságnak döntenie. S. kisasszony, ki a színi pályára kezdetén áll, éppen oly tehetséges színésznő, mint aminő szegény a gyakorlati tapasztalokban. Ezért szívesen fogadta egy vidéki társas meghívását és F.-ra szerződött R. színgazgató társulatához. Művészi körökben el volt terjedve a directorról, hogy egy egész hónap bevételeit összeszedi, zsebreavágja és a „gázsi“ fizetés napján hidegvérrel jelenti: „nincs pénz, pakkolnunk kell!“ Így történt ez F.-on is, azonban, hogy a személyes mentegődzést elkerülje, az igazgató ur ez alkalommal kivételesen titokban eltűnt a városból. S. kisasszony így nemcsak a szerződését vesztette el, hanem oly kínos helyzetbe jutott, hogy kartársai szedték össze azt a pár koronát, melynek segítségével haza utazhatott anyjához. Minő meglepetésben részesült azonban, midőn a vasúti kocsiban hűtelen gazdájával találkozott! Heves szemrehányás, ingerült szóváltás követte e találkozást, mig végre az igazgatót mégis meghatotta a fiatal tehetséges művésznő erélyes fellépése és cinikus szavakkal egy papírszeletet nyújtott át a kisasszonynak. „Fogaddja tőlem egész vagyonomat! Egy fél osztályosorsjáték. Talán szerencsése lesz és nyer valamit!“ E napokban a művésznő Budapestre érkezett és felkereste Török A. és Társas bankházát, Teréz-körút 46. alatt, hogy megtudja, vajjon a czégnél vásárolt sorsjegy nyert-e? A czég örömmel jelentette, hogy a sorsjegy nagy főnyereményt nyert. Közben R. igazgató megtudta a kisasszonytól, hogy az ajándéksorsjegy nyert és most vissza követeli azt az összeget, mely a fizetésen felül megmaradt. Művészi körökben feszült kíváncsisággal várják a per kimenetelét.

— **Téved,** a ki azt hiszi, hogy csak a drága gyógyszerek használhatnak szembetűnő példát szolgáltat erre a Vértesi gyógyszer. Ferencpálinkája, mely dacára olcsóságának, a legkülönfélébb esetekben alkalmazható gyógyszer és piperezikk, s egy házbán sem hiányozhat.

Irodalom

— **Mysterium.** A történet folytán nagy időközökkel újra, meg újra ismétlődik a csoda: egy egy lángész megjelenése, a ki formálja amaga korát. Honnan jön és mivé lesz, ez az örök mysterium; fejlődik-e vagy élete legelső pillanatában készen van; az agyvelő tekeréseinek foszfortartalma, vagy a környezetének hatása magyarázza-

e meg azt, a mi lett belőle. Ő határozza-e még igazán a korát, mint az Übermenschekről most sokan hiszik, vagy a kor szabja meg az ő irányát, — csak abban a körben lehet-e nagy emberré, vagy birmely korra rá tudta volna nyomni az ő bélyegét, okvetlenül érvényesül-e, vagy a Deák Ferenczek észrevételül és hivatásuk betöltése nélkül halhatnak-e meg. Van-e Segantini, a ki diszndpásztornak maradt és olyan Giottó, ki nem lett Giottóvá?

Ez a csoda, ez a végéremehetetlen mysterium ismétlődött akkor is, a mikor Nagy Frigyes született. Királyi palotájában oly egyszerűen élt, mint egy spártai. A germán erények kristályosult typusa ő. Az egész királyi család ebédre két tál közönséges ételt kapott s nem egyszer fűtetlen szobában háltak. Az egész királyi asztal költsége nem tehetett többet naponként 7 tallérnál, beleértve az udvari nép ételmét. Az udvarban nem volt semmi fény, kivéve a nehéz ezüst készleteket, melyekből szükség esetén könnyen lehetett pénzt venni. Nem gyönyörködtette semmi művészet, legfeljebb kötélánczosok mutatványai szórakoztatták. Egyetlen mulatsága a híres dohány-kollégium volt, minden estétjét abban töltötte, ott jelentek meg előtte főhivatalnokai és a külföldi követek és a király legnagyobb kegyének tartották, ha valakit oda hívott; ott dohányoztak, sört ittak és az udvari bolondok élezeit hallgatták.

Nagy Frigyesről és koráról szól a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 169. füzet.

A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik egyetemi tanár, ki egyuttal e kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára diszes félbörkötésben 16 korona; füzetenként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadónál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői ut 18. szám) s minden hazai könyvkereskedés útján, havi részletfizetésre is.

ELSŐ KÉZBŐL LEGJOBBAN VÁSAROL.

„Magyarország legnagyobb hangszergyára
réz-, fa, fuvó és vonós hangszerekben“.

STOWASSER I.

cs. és kir. udvari hangszergyáros, a cs. és kir. közös és a m. kir. honvéd hadsereg szállítója

Budapest, II., Lánchíd-utca 5. szám.

Legnagyobb választék az összes hangszerekben.

Hegedűk, gordonkák, bőgők, klarinetok, trombiták, cimbalmok.

Általam konstruált Tárogatók 30 frt.-tól fölfebb.
iskola és zongorakiséret ingyen.

HARMONIKÁK legjobb elpusztíthatlan hangokkal.
Különlegesség: acélhangu hangverseny-harmonikák, saját minták.

TELJES ZENEKAR FELSZERELÉSEK

a legjutányosabb árban előnyös feltételek mellett.

KÉPES ÁRJEGYZÉKEK

és pedig külön-külön a) hangszerekről, b) harmonikumokról, c) harmonikákról

INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

7-20

„Védjegy“

F E R E N C Z PÁLINKA (SOSBORSZESZ)

Vértés gyógyszerész-féle

használatban a leghatásosabb. Feltétlen tisztasága következtében ugy külső, mint belső használatra mindenekelőtt legjobban alkalmas, különösen is a most annyira kedvelt gyurómódszerre (massage). Kitűnő sikerrel használtatik köszvény, csusz, meghűlések ellen, bémulások, ficamoknál, gyulladás és kelésnél továbbá a fejbőr erősítésére, valamint a száj tisztítására; belsőleg gyomorgöres, rosszullét, fejfájás stb. ellen. Katonáknak, vadászoknak, turistáknak, levélhordóknak s általában sokat gyaloglóknak nélkülözhetetlen. Valódi csak a mellékelt védjeggyel. Egy üveg 30 fill. 1 és 2 korona. Kapható a gyógyszerárakban, drogueriákban és fűszerkereskedésekben, Barcsan; Dörner S. urnál s általában ott, hol plakátok a fenti védjeggyel láthatók. Valamint közvetlen

VÉRTES L. „SAS“-gyógyszertárában
LUGOSON.

A Rímai, Ostendai, Londoni és Párisi kiállításokon aranyéremmel, díszkeresztel és díszoklevéllel kitüntetve.

